

Sport & Maksud

ise spordin, ise maksan?

tekst/Gaily Kuusik
Grant Thornton Rimesse OÜ maksunõustaja

Sportimisel on väidetavalt kõige keerulisem enda diivanilt püsti saamine, kõik muu tuleb juba ise. Ka maksude mõttes pole spordil ja maksudel justkui otsest seost ega piirangut – igäiüks võib teha täpselt niipalju trenni kui soovib ning kõik sportimisega seotud kulud on igäiühel enda mure.

Gaily Kuusik liitus Grant Thornton Rimesse maksu- ja õigusnõustamise osakonnaga 2015. aastal, asudes tööle vanem maksunõustajana. Eelnevalt töötas Gaily pikka aega Eesti Maksu- ja Tolliametis ning teistes riigiasutustes. Lisaks pikaajalisele prakti-
sele kogemusele maksunduse valdkonnas on Gaily rahvusvahelise maksuõiguse ühingu IFA Eesti juhatuse liige ning osalenud aktiivselt kogumiku Eesti Maksuseadused koostamisel.

Eestis pole sportimiseks mak-
susoodustusi ette nähtud, kuigi
aeg-ajalt mõni poliitiline jõud
sellise mõttevälgatusega esineb. Eestile
meeldib end reklaamida kui väga lihtsa
ja soodsa maksusüsteemiga riiki, kus ka
tööjõuturg on paindlik ning ettevõtja-
sõbralik. Samas kui ettevõtte soovib oma
töötajate eest maksta näiteks rahvaspor-
diürituse osalustasu või ujulapäset, siis
maksustatakse investeering töötajasse
kui töötajale tehtud soodustus. Võrdlu-
seks: investeering masinatesse või teh-
nikasse maksustamisele ei kuulu.
Seega on tööandja panus töötajate
sporditegevuse soodustamiseks täna
reeglina erisoodustus, mis kuulub
maksustamisele nii tulu- kui ka sotsiaal-
maksuga (TuMS § 48). Maksuhalduri
juhiseid töötajate tervishoiu ja spordi-
kulude hüvitamiseks väga palju ei leia
ning pigem soovitakse jätta muljet, et
igasugune spordi ja tervishoiu rahas-
tamine on alati maksustatav.
Mis oleks aga võimalikud valikud? Kas
logo töötaja võistlussärgil võimaldaks
maksukohustusest pääseda?

TÖÖANDJA OSTAB REKLAAMI?

Olen aktiivne spordivõistluste küllastaja
ja näen võistlusrajal tihti erinevate Eesti
ettevõtete reklaamkirjadega spordiriideid.
Siiski ei saa öelda, et tööandja logoga sär-
gi kandmine spordivõistlusel annaks õiguse
lugeda see kulu ettevõtlusega seotuks.
Jah, tõepoolest, ühest küljest levitab
töötaja ettevõtte reklaami, kui jookseb
maratoni või sõidab jalgrattaga, firma
logoga särk seljas. Kuid teisalt ei anna
tulumaksuseadus alust väita, et tege-
mist on tööandja poolt reklaamitee-
nuse soetamisega. Särgi enda kulu võib
tõepoolest parimal juhul reklaamiku-
luna käsitleda.

Reklaami soetamine mõnele spordivõist-
lustele eeldab vastavasisulise teenuse
osas poolte vastastikkust kohustust
ning ka hinnastamist vastavalt saadava
teenuse mahule, isikute arvule vmt.
Erialakirjanduses on ka välja toodud, et
reklaamiteenus saame rääkida, kui
toetaja poolt makstava summa suurus
sõltub põhiliselt reklaami suurusest ja
selle avaldamise sagedusest, mitte aga
soodustuse saaja kulude suurusest.
Kui reklaamiteenus ka nõuetekohaselt
vormistada, jõuame ikkagi maksustami-
seni - tasu töö eest ja kõik sellega kaas-
nevad maksukohustused.

ANNETUSED SPORDIKLUBIDELE

Ühe praktikas aktiivselt kasutatava
võimalusena saab tööandja spordi-
tegevust kaudselt toetada, tehes
näiteks annetusi spordiklubidele,
kus töötajad sporti käivad tegemas
või mille liikmed nad on.
Ka see variant ei ole n-õ kuulikindel,
kuivõrd ka kolmandate isikute kaudu
tehtud soodustused oma töötajate-
le tuleks erisoodustusena (TuMS §
48) maksustada. Seega on tööandja
võimalused sportimist toetada väga
tugevalt piiratud ning minu arvates
põhjendamatult.

IMEVITS: TÖÖTERTVISHOUIARSTI ETTEKIRJUTUS

Võib vist öelda, et töötertvishoiuarsti
ettekirjutus on täna ainus imevits, mis
võimaldab töötajatele kasvõi väheselgi
määral sportimise ja tervishoiukulutusi
(nt massaaž) hüvitada. Kuid ka siin ei
saa mõelda kitsendustest.
Kohtupraktika põhjal on aktsepteerit-
avad üksnes sellised tööandja kulu-
tused töötaja tervishoiule ja sportimi-

sele, mis tulenevad töötaja töökesk-
konna riskiteguritest põhjustatud tervi-
seriskide vähendamise või vältimise.
Veelgi enam – töötertvishoiuarsti ettekir-
jutus peab olema üheselt määratletav
nii kestvuse kui ka protseduuride hulga
poolest. Maksuhalduri selgituse kohas-
telt näeb hea tava ette, et arst määrab
ravi selliselt (kestus, protseduuride arv
jne), et ravijuhised on arusaadavad ja
täidetavad. Tööandja peab kulude hüvi-
tamiseks aru saama kulu vajalikkusest
ja seosest ettevõtlusega.
Seega ei piisa üksnes töötertvishoiuarsti
soovitusest kord nädalas ujuda. Kust
selline hea tava tuleneb või mis on selle
hea tava täpsem sisu, kahjuks kusagilt
ei selgu. Kuid kahjuks kohus hea tava
teemale peatuma ei jäänud. Seega
puudub täna tegelikult piisav õigus-
kindlus, et töötertvishoiuarsti ettekir-
jutuses märgitud preventiivsed prot-
seduurid ja nende arv on piisavad, et
tõendada kulude seotust ettevõtlusega.

VABASTAME TERTVISE MAKSTUS!

Tänane Eesti maksusüsteem sportimist
ja terviseedendust ei toeta ning praktikas
tegeleme üksnes tagajärgede raviga.
Töötajatel ei ole sportimisele tehtud
kulutuste mahaarvamiseks õigust ning
tööandjate poolt kulutuste kandmine
maksustatakse erisoodustusena.
Albert Einstein on väga tabavalt
öelnud: elu on nagu jalgrattasõit – tasa-
kaalu hoidmiseks tuleb edasi liikuda.
Maailmas tehtud uuringud ja arvutused
näitavad, et iga töötertvise edendamise-
selle investeeritud euro toob tööand-
jale tagasi 2,5–4,8 eurot. Majandusi-
nimesed ehk nõustuksid minuga, kui
ütlen, et päris hea kasumlikkus. Seega,
hea riigivalitseja, liigume edasi ja vabas-
tame tervise makstust!

¹ Viimane MTA juhend töötertvishoiu
kulutuste maksustamise kohta pärineb
aastast 2008: <http://www.emta.ee/index.php?id=23811s>

² Lehis, L. Sport, raha ja maksud. – Maksu-
Maksja 8/2008. Internetist kättesaadav:
<http://www.maksu- ja maksjad.ee/modules/smartsection/item.php?itemid=776>

³ Tallinna Ringkonnakohtu 24.11.2010
otsus nr 3-08-1465.